

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 22P/106/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6423201960
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Zuzan
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2023:6423201960.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Janou Zuzan, vo veci starostlivosti o mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, t.č. C. D. E. F. G., H. XX, XXX XX I. J., v konaní zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, dieťa rodičov matky: K. B., nar. XX.X.XXXX, bytom L. I. M., a otca: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom J. N. XXX, o návrhu na uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, u k l a d á opakované výchovné opatrenie, ktorým maloletého dočasne odníma zo starostlivosti C. D. E. F. G., H. XX, XXX XX I. J., a nariaďuje mu pobyt v Liečebno-výchovnom sanatóriu D. O., H. XX, XXX XX D. O., za účelom zabezpečenia odbornej pomoci, najdlhšie na dobu 6 mesiacov odo dňa umiestnenia dieťaťa v tomto zariadení.

II. Súd vyživovaciu povinnosť rodičov k mal. n e u r č u j e.

III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným tunajšiemu súdu dňa 19.7.2023, Úrad práce, soc. vecí a rodiny Banská Štiavnica (ďalej v texte aj ako „úrad“) ako navrhovateľ, žiadal nariadiť rozhodnutím vo veci samej maloletému opakované výchovné opatrenie – pobyt v Liečebno-výchovnom sanatóriu D. O. do ukončenia I. polroka školského roka 2023/2024, t.j. do 31.1.2024. Svoj návrh odôvodnil nasledovne:

1.1. Uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom číslo konania 24PPom/1/2016-35 zo dňa 21.9.2016, právoplatným dňa 14.10.2016, bol maloletý A. neodkladným opatrením umiestnený do Centra pre deti a rodiny Nová Baňa (ďalej v texte aj ako „Centrum“). Dňa 17.8.2017 bola rozsudkom tunajšieho súdu číslo konania 4P/56/2016-107 nariadená ústavná starostlivosť nad maloletým A. a jeho súrodencami. Uznesením tunajšieho súdu číslo konania 23P/5/2022-15 zo dňa 9.8.2022 bolo nariadené neodkladné opatrenie, a uznesením číslo konania 23P/5/2022 zo dňa 16.11.2022 výchovné opatrenie, ktorým súd Centru uložil povinnosť dočasne odovzdať maloletého do starostlivosti Liečebno-výchovnom sanatóriu D. O. (ďalej v texte aj ako „LVS“). Rozsudkom tunajšieho súdu číslo konania 22P/13/2023 – 22 bolo nariadené opakované výchovné opatrenie, ktorým súd mal. A. dočasne odňal zo starostlivosti Centra a nariadil mu pobyt v LVS za účelom zabezpečenia odbornej pomoci, a to do ukončenia školského roka 2022/2023, t.j. 30.06.2023.

1.2. Dňa 28.06.2023 bola vykonaná návšteva v zariadení LVS za účelom zhodnotenia pobytu maloletého, prípadne jeho ďalšieho predĺženia. Maloletý v individuálnom rozhovore uviedol, že sa má dobre, ale chýbajú mu rodičia aj súrodenci. Ukončil 5. ročník Základnej školy, učí sa priemerne. Maloletý pripustil, že má problém ovládať svoje správanie, viackrát je upozorňovaný. Rád hrá loptové hry, rád kreslí, rád pomáha v záhrade. Na záver uviedol, že sa chce vrátiť do CDR I. J., kde má súrodencov.

1.3. Psychologička zariadenia LVS v rozhovore uviedla, že adaptačný proces maloletého prebehol úspešne, adaptoval sa rýchlo a snažil sa spolupracovať. Má síce sklony k impulzívnemu správaniu s agresívnymi útokmi, ktoré nedokáže ovládať. Ako osobnosť je jednoduchší, porozumie skôr jednoduchším otázkam, je však úslužný a spoločenský. Pokiaľ je chválený, je to pre neho veľká motivácia. Maloletý ukončil 5. ročník P. Q. A. R. v Poľnom Kesove. Učí sa priemerne, počas vyučovania sa málo zapájal do vyučovacieho procesu, danej látke nerozumel, alebo sa mu nechcelo, následne bol nervózny, trucovitý, vyrušoval a dával najavo svoju nespokojnosť nevhodným správaním. Maloletý je športovo zdatný a veľmi obratný. Má rád výtvarnú výchovu, pekne kreslí, zapája sa do školských súťaží, má rád pokojné prostredie. Jeho tempo je pomalé, sústredenosť rozptýlená a vyžaduje individuálny prístup a pomoc vyučujúceho. Komunikačné schopnosti sú na slabej úrovni. Plnil si triedne povinnosti týždenníka, avšak vyžadoval kontrolu. Ak je v psychickej nepohode, je agresívny, vulgárny a nemá problém fyzicky zaútočiť. Sústavne vyžaduje kontrolu nad svojím správaním. Vyžaduje pokojné prostredie, aby bol v psychickej pohode, čo si však uvedomuje, preto sa vyhýba rušivým vplyvom. Upokojuje ho kreslenie, vtedy vie dokončiť prácu, je kreatívny. Rád športuje, cvičí, hrá loptové hry. Je zručný, pracovitý, zapája sa do všetkých výchovných činností a aktivít. Rád pozerá film, hrá spoločenské hry. Ak je v psychickej pohode dokáže predísť konfliktu. Na druhej strane, ak je podráždený, má problém ovládať svoje emócie, je výbušný, drzý, arogantný a ľahko sa nechá vyprovokovať až k fyzickému útoku. Maloletý preto potrebuje stanovené hranice, zdravú disciplínu, dôslednosť, objasňovanie, vysvetľovanie, spätnú väzbu, chápvavý a láskyplný prístup a pocit bezpečia. Treba ho motivovať, povzbudzovať a pochváliť. Je v režime s pevne stanovenými hranicami a bodovacím systémom v ceste k náprave.

1.4. Podľa záverov LVS, vzhľadom na pretrvávajúcu symptomatológiu ADHD, aktuálne sa prejavujúcou ťažkosťami v oblasti vzdelávania, tendenciou k impulzívnemu konaniu, ako i ťažkosťami v oblasti sociálneho fungovania a dobrou odozvou na liečebnovýchovný program, bolo odporúčané u maloletého pokračovať vo vzdelávaní a výchove, v psychologickom vedení a psychoterapeutickej práce s maloletým a v zabezpečovaní pedopsychiatrickej starostlivosti v LVS.

1.5. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam a fakt, že pobyt v režimovom zariadení s jasne stanovenými hranicami a kontrolou sa javí ako vhodný pre maloletého a má na jeho správanie pozitívny vplyv, navrhol úrad uloženie opakovaného výchovného opatrenia.

2. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 21.8.2023 vyplýva, že maloletý bude od septembra 2023 žiakom 6. ročníka P. Q. S. P. v I. J.. Dňa 9.8.2023 bolo úradom vykonané sociálne šetrenie, počas ktorého matka uviedla, že maloletý bol v jej domácnosti asi dva týždne počas letných prázdnin 2023. Jeho správanie bolo problematické v tom, že jej odvrával a mimo obydľia zbil jedného 10-ročného chlapca, a to tak, že ho udrel päťou. Podľa matky jeho nevhodné správanie mohlo byť podmienené tým, že maloletý nemal počas uvoľnenia do domáceho prostredia nedostatok liekov, ktoré mu predpísala pedopsychiatrička. Napriek tomuto incidentu jej maloletý v domácnosti pomáhal, nosil jej vodu zo studničky. Matka zhodnotila, že s partnerom dobre vychádza. Nesúhlasí, aby bol maloletý opätovne umiestnený v LVS, nakoľko sa jej maloletý zdôveril, že v sanatóriu mu nebolo dobre, a preto tam už nechce ísť. Matka však skonštatovala, že maloletého si do osobnej starostlivosti nechce vziať, nakoľko sa obáva sa, že by ho po výchovnej stránke nezvládla a nedokázala ho prinútiť chodiť do školy.

2.1. Vykonaným sociálnym šetrením v domácnosti matky bolo preukázané, že matka s dcérou T. C., nar. XX.X.XXXX, a partnerom – p. B. C., nar. XX.X.XXXX (zamestnaný v spoločnosti Technické služby v Žiari nad Hronom ako robotník) obývajú jednu miestnosť murovaného obydľia v záhradkárskej oblasti O. v Žiari nad Hronom. V obydľi sa nachádzali posteľ, matrace, chladnička, stôl, stoličky, koberec, reproduktor, piecka i ďalšie príslušenstvo. Sociálno-ekonomická situácia matky dieťaťa sa javí ako podpriemerná až slabá. Matka dieťaťa je z ÚPSVaR poberateľkou prídavku na dieťa vo výške 60,00 eur mesačne a dávky v hmotnej núdzi vo výške 86,00 eur mesačne. Partner matky má príjem zo závislej činnosti. Matka má pre maloletého vytvorené dostatočné podmienky na jeho pobyty v domácom prostredí.

2.2. Odborný tím Centra pre deti a rodiny I. J. dňa 14.8.2023 na maloletého vypracoval správu, v ktorej konštatoval, že u maloletého po návrate do samostatne usporiadanej skupiny centra dňa 5.3.2023 boli pozorovateľné prejavy nevhodného správania v prostredí školy, kedy sa dostával do slovných i fyzických potýčok so spolužiakmi a dopustil sa krádeže mobilného telefónu, ktorý odcudzil spolužiakovi. V samostatne usporiadanej skupine centra maloletý nerešpektoval vychovávateľov a dostával sa do konfliktov s menšími deťmi. Po návrate do Centra pre deti a rodiny I. J. dňa 30.6.2023, sa správanie maloletého zlepšilo. Časť pobytu v období letných prázdnin 2023 maloletý trávil u matky. Maloletý hodnotí pobyt u matky negatívne s poukazom, že sa mu matka dostatočne nevenovala. V závere odborný tím Centra pre deti a rodiny I. J. odporučil umiestnenie maloletého do Liečebno-výchovného sanatória D. O..

2.3. S otcom maloletého sa úradu nepodarilo telefonicky skontaktovať. Otec nie je poberateľom dávok, a ani príspevkov z ÚPSVaR Zvolen. Partnerka otca – p. R. J. je poberateľkou prídavku na dieťa (na mal. E. J., mal. K. B. i R. B.) vo výške 180,00 eur mesačne a rodičovského príspevku vo výške 354,20 eur mesačne.

2.4. Odborný tím Liečebno-výchovného sanatória D. O. vzhľadom na pretrvávajúcu symptomatológiu ADHD (poruchy aktivity a pozornosti) u maloletého, počas školského roka prejavujúcu sa ťažkosťami v oblasti vzdelávania s tendenciou k impulzívnemu konaniu, ako i ťažkosťami v oblasti sociálneho fungovania a dobrou odozvou na liečebno-výchovný program, odporúča pokračovať vo vzdelávaní a výchove v Liečebno-výchovnom sanatóriu v D. O. aj v školskom roku 2023/2024. Maloletý si vyžaduje režim s pevne stanovenými hranicami a bodovacím systémom, ktoré mu pomáhajú v náprave nevhodného správania. U maloletého nastali pozitívne zmeny v správaní aj učení v prostredí sanatória. Jeho správanie, konanie i prežívanie nie je ešte plne konsolidované a v otvorenom režime C. D. E. F. G. I. J., kmeňovej školy, ako aj v prirodzenom rodinnom prostredí matky, sú preukázateľné nevhodné prejavy. Odborný tím sanatória maloletému dokáže zabezpečiť adekvátnu odbornú pomoc na zvládnutie jeho ťažkostí a podporiť jeho osobnostný rast i vývin. Miera ohrozenia dieťaťa bola posúdená ako stredná.

3. Matka sa k podanému návrhu vyjadrila na pojednávaní dňa 20.9.2023 tak, že maloletý bol počas letných prázdnin u nej na pobyte, avšak bol bez liekov, čo spôsobovalo jeho agresivitu, nepokoj, bol voči matke drzý, na čo matka reagovala tak, že telefonovala do Centra za účelom zaslania ďalších liekov. Podľa názoru matky, pokiaľ maloletý užíva lieky, nie je s ním problém, a preto nesúhlasí s jeho opätovným umiestnením v sanatóriu.

4. Otec sa k podanému návrhu nevyjadril.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky a kolízneho opatrovníka, oboznámením listín (správa Úradu práce, soc. vecí a rodiny Banská Štiavnica zo dňa 21.8.2023, sociálna správa Centra pre deti a rodiny I. J. zo dňa 14.8.2023, záznam z posúdenia fyzického, psychického a soc. vývinu mal. A. z Centra pre deti a rodiny I. J. zo dňa 11.8.2023) a oboznámením pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 22P/13/2023, 23P/5/2022, 25P/66/2021 a 4P/56/2016. Súd zistil skutkový stav ako je uvedený v bodoch 1. – 4. tohto odôvodnenia.

6. Súd na zistený skutkový stav aplikoval nasledujúce právne predpisy:

6.1 Podľa § 37 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

6.2 Podľa § 37 ods. 2 až 5, a 8 Zákona o rodine, (2) ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

(3) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,

b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,

c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

(4) Na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť

a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom,

b) inú povinnosť.

(5) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

(8) Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

7. Z podaného návrhu a vyjadrenia kolízneho opatrovníka má súd za preukázané, že mal. A. je v starostlivosti Centra pre deti a rodiny I. J., pretože starostlivosť o neho (a jeho súrodencov) nie je schopný zabezpečiť nikto z rodiny (na základe rozsudku tunajšieho súdu č.k. 4P/56/2016-107 o nariadení ústavnej starostlivosti). Maloletý v predchádzajúcom školskom roku absolvoval pobyt v Liečebno-výchovnom sanatóriu D. O.. Na základe predložených správ a vyjadrenia kolízneho opatrovníka, súd konštatuje, že pobyt maloletého v tomto zariadení mal dobrú odozvu a u maloletého došlo k pozitívnym zmenám v správaní. Napriek nesúhlasu matky, z vykonaného dokazovania vyplýva, že bude v najlepšom záujme maloletého A., aby pokračoval vo vzdelávaní a výchove, ktorá mu je poskytovaná v tomto špecializovanom zariadení, a to až do skončenia I. polroku školského roku 2023/2024. Na základe týchto skutočností súd postupoval podľa citovaných ustanovení zákona o rodine a uložil opakovane výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 písm. b) a ods. 8 Zákona o rodine, a teda dočasne odňal dieťa zo starostlivosti Centra a nariadil mu pobyt v odbornom zariadení LVS za účelom zabezpečenia kvalifikovanej pomoci, a to najdlhšie na šesť mesiacov odo dňa umiestnenia mal. dieťaťa v tomto zariadení. Počas doby uloženia výchovného opatrenia súd vyživovaciu povinnosť rodičov k dieťaťu neurčil.

8. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, ktorý uvádza, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žiar nad Hronom v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto odvolanie podal.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie dôkazy alebo tvrdenia, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.